

INFORMATIENOTA

Griffienummer: **2025-I022**

Onderwerp: Inkoop Wmo dagbesteding 2026
Zaaknummer: Z-23-106703
Documentnummer: VB/Raad/25/02093
Vergadering B&W: 25 maart 2025
Raadsvergadering: 22 mei 2025
Portefeuillehouder: E.M. van de Scheur
Ambtenaar: Janneke Kruimer
Mailadres: J.Kruimer@bergendal.nl

Aan de gemeenteraad,

Betreft: kennisnemen van inkoopdocumenten Wmo dagbesteding 2026

Waarom nu naar de raad?

De gemeenten van de regio Rijk van Nijmegen zijn gestart met een inkooptraject om nieuwe contracten af te sluiten voor Wmo dagbesteding en het vervoer hiervoor. Onder deze open house procedure valt ook de dagbesteding voor Beschermd wonen cliënten.

De huidige contracten voor Wmo dagbesteding lopen tot 2026. Aanvankelijk zouden de nieuwe contracten per 2025 in gaan, maar gezien capaciteitsgebrek door vele aanbestedingen (Wmo ambulant, beschermd wonen, jeugd en arbeidsmatige dagbesteding) en de belasting op aanbieders is besloten de contracten te verlengen tot 2026.

Met deze informatienota informeren wij u over de inkoopdocumenten voor de dagbesteding.

Toelichting Inkoopkader Wmo dagbesteding 2026

Het inkoopkader is tot stand gekomen in overleg met regiogemeenten Rijk van Nijmegen. Er is ook overleg geweest met zorgaanbieders, gemeentelijke teams, Wmo-toezicht, cliënten, ervaringsdeskundigen en inkopers dagbesteding. Het inkoopkader is gedeeld met adviescommissies. In het bijgevoegde inkoopkader geven wij het denkspoor weer met de overwegingen voor de inkoop. We gaan voor een langere contractduur en volgen een toelatingsprocedure. We passen de 'inspanningsgerichte uitvoeringsvariant' toe. Deze is beter bekend als PxQ. We betalen voor de levering van ondersteuning in dagdelen tegen een bepaald tarief. Dit geeft minder administratieve last dan het werken met subsidies.

De belangrijkste beleidsspeerpunten zijn:

- We willen de dagbesteding dicht bij de inwoners organiseren.
- Het aanbod is passend, kwalitatief goed en betaalbaar.
- We willen een zo divers mogelijk aanbod voor inwoners.

- We gaan laagdrempelig indiceren. Aanbieders krijgen voor zover mogelijk een grotere rol in de toeleiding.
- We beperken zoveel mogelijk de administratieve lasten.
- We streven ernaar langlopende indicaties met een ruim aantal dagdelen af te geven daar waar nodig en mogelijk. In plaats van onnodig herindiceren passen we tussentijdse evaluatiemomenten toe.
- Simpel switchen (tussen arbeidsmatige dagbesteding en ontwikkelingsgerichte dagbesteding) willen we behouden.
- We maken afspraken met aanbieders over uit- en doorstroom.
- We willen vervoer zoveel als mogelijk beperken.

Toelichting Inkoopdocumenten Jeugd en Wmo

Toeleiding

We vinden een laagdrempelige toegang tot dagbesteding belangrijk, waarbij er sprake is van administratieve last vermindering maar ook oog is voor financiële beheersbaarheid. Om hier ervaring mee op te doen, hebben we met de gemeente Nijmegen een pilot uitgevoerd waarbij de dagbesteding voor volwassenen beschikkingsvrij werd aangeboden bij de vier grootste aanbieders. Deze pilot is geëvalueerd. Hier kwamen inhoudelijk positieve bevindingen uit, zoals dat werken zonder (her)indicaties leidt tot minder bureaucratie in het proces rondom dagbesteding en het zorgt voor minder onrust onder deelnemende inwoners over de voortzetting van hun deelname. Er zitten echter ook haken en ogen aan het volledig indicatievrij werken. Zo zorgde het werken met subsidie voor meer administratieve last bij aanbieders, omdat hun systemen hierop niet zijn ingericht. Het was voor de aanbieder ook lastig werkbaar dat bepaalde gemeenten uit de regio met indicaties werken en andere zonder.

Met de inkoop voor 2026 willen we met de regiogemeenten in het Rijk van Nijmegen weer één lijn toepassen. Op dit moment is het niet regio-breed mogelijk om een indicatievrije dagbesteding te organiseren, hoewel dit wel een voorwaarde is voor de werkbaarheid vanuit de aanbieder. We passen daarom in de inkoop 2026 weer de 'inspanningsgerichte uitvoeringsvariant' toe. Deze is beter bekend als PxQ. Het laagdrempelig indiceren krijgt in de nieuwe contracten een andere vorm.

Dit houdt in dat we in de regio Rijk van Nijmegen gaan werken met twee routes van toegang tot de dagbesteding. Een route via de gemeentelijke toegang (sociaal team) en een tweede route rechtstreeks bij de aanbieder. We gaan met deze laagdrempelige toegang werken, omdat dit de bureaucratie vermindert en inwoners sneller in beeld zijn. En het zorgt voor minder stress bij de inwoner. Ook bespaart het op capaciteitskosten en administratie. In overleg met de regiogemeenten zijn hier voorwaarden aan gesteld. In de inkoopdocumenten is opgenomen dat we naast de toeleidingsroute via gemeentelijke sociale teams, het voor de inwoner mogelijk maken om via de aanbieder bij de dagbesteding terecht te komen *wanneer er maximaal 3 dagdelen gemiddeld per week nodig zijn* voor de inwoner. De aanbieder weegt af of de inwoner aan de doelgroep en doelstelling voldoet en of dagbesteding passend is. Indien dit zo is, stuurt de aanbieder een toewijzingsverzoek dat bij maximaal drie dagdelen wordt overgenomen. Een inwoner kan te allen tijde de route via het sociaal team volgen wanneer de inwoner dit wil. Bij meer dan gemiddeld drie dagdelen per week wordt het sociaal team sowieso ingeschakeld.

De route zal twee jaar worden geëvalueerd. In de inkoopdocumenten is de mogelijkheid opgenomen om de toegangsroute gedurende de contractperiode te wijzingen. Zo kan bijvoorbeeld de rol van de aanbieder groter gemaakt worden, maar de regiogemeenten kunnen de toeleiding ook weer volledig naar zich toe trekken of aanbieders uitsluiten van deze rechtstreekse route als daar aanleiding toe is.

Financiële beheersbaarheid is hierbij van groot belang, met name vanwege de toekomstige verwachte tekorten en toenemende vraag die op ons afkomt. In het contract is de mogelijkheid opgenomen tot een signaal budgetplafond en bestedingsruimte, én de mogelijkheid om de toeleiding volledig naar de gemeente toe te trekken. De sturingsmogelijkheden worden concreet uitgewerkt. Zo zal er bijvoorbeeld gemonitord worden op realisatie van aanbieders. Bij uitschieters gaan we in gesprek.

Aansluiting op ontwikkeling

De inkoop anticipeert nadrukkelijk op relevante ontwikkelingen in het landelijke en regionale zorglandschap, denk bijvoorbeeld aan de arbeidsmarktkrapte. Door een toelatingsprocedure (open house) hebben de gemeenten de mogelijkheid om de contracten tussentijds open te zetten voor tussentijdse toetreding, indien er aanbod wordt gemist.

We gaan dagbesteding voor inwoners met Beschermd Wonen samenvoegen met Wmo dagbesteding. In voorgaande aanbesteding kocht de gemeente Nijmegen dit als centrumgemeente voor Beschermd Wonen separaat in voor de hele Beschermd Wonen-regio (regio Gelderland Zuid). Door dit samen te voegen ontstaat een breder en gevarieerder lokaal aanbod dagbesteding voor deze inwoners. Dagbesteding dient passend te zijn bij de inwoner. Het is niet noodzakelijk om dit voor inwoners met Beschermd Wonen apart te organiseren, aangezien in de praktijk veel dagbesteding toegankelijk is voor inwoners met verschillende achtergronden en zorgvragen. Deze dagbesteding wordt gefinancierd vanuit de middelen die centrumgemeente Nijmegen hiervoor ontvangt.

De ontwikkelingen in de zorg-, arbeids- en woningmarkt zijn best complex, moeilijk te voorspellen en we hebben als gemeente niet overal invloed op. Daar waar we wel invloed op hebben proberen we daar in samenspraak met de ketenpartners op te anticiperen. We zien dat de zorg steeds meer onder druk komt, o.a. vanwege het tekort aan passend opgeleid personeel. We houden daar waar mogelijk rekening mee, bv. door de opleidingseisen van personeel te verlichten zonder dat de kwaliteit of veiligheid in het gedrang komt. We zoeken hierin, in samenspraak met de toezichthouder en zorgaanbieders, naar een goede balans tussen kwaliteit en de realiteit van de arbeidsmarkt. Gezien de kwetsbare doelgroep waarvoor de zorg nodig is, zullen we dit tussentijds monitoren.

Kwaliteit

Er zijn kwaliteitseisen geformuleerd om te waarborgen dat we alleen contracten aangaan met partijen die de vereiste kwaliteit kunnen leveren. Ook worden alle aanbieders aan een Bibob-toets *met beperkte administratieve lasten* onderworpen. Daarnaast is er flexibiliteit ingebouwd om goed aan te sluiten bij (boven)regionale- en lokale ontwikkelingen. Op basis van de Wmo

dienen we als gemeente adequate hulp te bieden aan volwassen inwoners die ondersteuning nodig hebben. Door de inkoop geven we invulling aan deze taak van een (zo goed als) dekkend aanbod van dagbesteding in onze regio. Er worden geen grote wijzigingen verwacht. Continuïteit van dienstverlening is hierbij belangrijk.

Tarieven

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van hulp en ondersteuning die onder de Wmo en de Jeugdwet valt. In de praktijk voldoen gemeenten aan deze verantwoordelijkheid door deze zorg in te kopen bij gespecialiseerde Wmo aanbieders die aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen. Aanbieders in het sociaal domein die ingeschakeld worden door gemeenten hebben recht op een reëel tarief (artikel 2.6.6 Wmo). De prijs mag daarbij niet ten koste gaan van de kwaliteit. In 2024 is er kostprijsonderzoek gedaan door een extern bureau en voldoet aan de AMvB voor reële tarieven. Deze inkoop is op basis van de reële tarieven uit dat onderzoek. Het tarief sluit aan bij het tarief van arbeidsmatige dagbesteding/Op weg naar werk dat door het Werkbedrijf ingekocht wordt. We zien een (forse) stijging van de tarieven voor vervoer.

De tarieven zijn vaste tarieven die voor alle aanbieders gelden. Hiermee wordt de concurrentie op prijs uitgeschakeld en kan enkel op kwaliteit en effectiviteit het verschil worden gemaakt.

Duur overeenkomsten

Continuïteit van dienstverlening is hierbij belangrijk, daarom is gekozen voor een langere contractduur. De raamovereenkomst sluiten we af voor een periode van 5 jaar, met de mogelijkheid om de raamovereenkomst twee keer te verlengen met respectievelijk 2 jaar. De maximale looptijd van de raamovereenkomsten bedraagt dan van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2034. Door deze looptijd aan te houden sluiten we aan bij de contractduur van Op weg naar werk.

Het risico bestaat dat een aanbieder die nu een contract heeft niet opnieuw toegelaten wordt of zelf besluit om niet in te schrijven. Er is een overgangsregeling geformuleerd, zodat inwoners hun traject zoveel mogelijk kunnen afronden bij hun huidige aanbieder en (als dat echt niet kan) zorgvuldig worden overgedragen naar een aanbieder die wel een raamovereenkomst heeft.

Financiën

Het budgettaire kader voor de Wmo dagbesteding is in onze (meerjaren)begroting € 324.984,-.

De kosten voor beschermd wonen dagbesteding worden gefinancierd uit de centrummiddelen bescherm wonen die door gemeente Nijmegen worden beheerd en waarover regionale afspraken bestaan met de regiegemeenten in Gelderland-Zuid.

Jaarlijks worden de tarieven geïndexeerd. Het indexpercentage is gebaseerd op de percentages van de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) en de Producentenprijsindex (PPC) / Consumentenprijsindex (CPI).

Aanpak/uitvoering

De planning van de toelatingsprocedure is als volgt:

1. Besluitvorming colleges	25 maart 2025
2. Publicatie inkoopdocumenten	26 maart 2025
3. Beoordeling inkoopdocumenten door beoordelingsteam	13 mei 2025 – 13 juni 2025
4. Besluitvorming voorlopige toelating	Voorlopig 1 juli 2025
5. Definitieve toelating	1 september 2025
6. Ondertekening (raam)overeenkomsten	Q3-Q4 2025
7. Implementatie en communicatie	Q4 2025
8. Start contract	1 januari 2026

Burgemeester en wethouders,

De secretaris	De burgermeester
E.W.J. van der Velde	mr. M. Slinkman

Bijlagen digitaal ter inzage

1. Inkoopkader Wmo dagbesteding
2. Inkoopdocument Wmo dagbesteding
3. Programma van eisen Wmo dagbesteding
4. Productomschrijving Wmo dagbesteding